

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДО «ЦЕНТР ТЕСТУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ З
ВИЩОЮ ОСВІТОЮ НАПРЯМІВ ПІДГОТОВКИ «МЕДИЦИНА» І «ФАРМАЦІЯ»
ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ

**XV Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

**(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)**

*17–18 травня 2018 року
м. Тернопіль*

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2018

zakladiv, spriamovanykh na udoskonalennia pidhotovky medychnykh kadriv [Forming strategic directions for activities of higher medical education institutions, implemented to medical personnel training improvement]. Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok – Public administration: improvement and development, 12 [in Ukrainian].

7. Skrobach, N.V., Havryk, I.T., & Delva, Yu.V. (2014). Samostiina robota studentiv vyshchykh navchalnykh zakladiv yak vazhlyvyi element suchasnoi pidhotovky fakhivtsiv [Independent work of students of higher educational institutions as an important element of modern training of specialists]. Halytskyi likarskyi visnyk – Galician Medical Journal, (2), 110-111 [in Ukrainian].

8. Meretskyi, V.M. (2015). Rol samostiinoi roboty studentiv v orhanizatsii navchalnogo protsesu [The role of individual

work of students in the organization of the educational process]. Medychna Osvita – Medical Education, 3, 113-115 [in Ukrainian].

9. Khrebtii, H.I. (2015). Innovatsiini tehnolohii, napravleni na rozvytok klinichnogo myslennia u studentiv vyshchykh medychnykh navchalnykh zakladiv Ukrainy [Innovative technologies aimed at the development of clinical thinking among students of higher medical educational institutions of Ukraine]. Bukovynskyi medychnyi visnyk – Bukovyna Medical Journal, 9, 2, 252-255 [in Ukrainian].

10. Kudryavaya, N.V., Ukolova, E.M., & Smirnova, E.A. (2014). Pedagogika v meditsine: uchebnoe posobie [Pedagogy in medicine: textbook]. Byulleten sibirskoy meditsyny – Journal of Siberian Medicine, 13 (3), 126-131 [in Russian].

НЕВЛОВИМИ ГРАНИ ПЕДАГОГІКИ І ВИХОВАННЯ

Митус Н.В., Вінницька О.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Вступ. Усвідомлення своїх здібностей та можливостей, саморозкриття особистості, надбання необхідного досвіду є сенсом сучасного навчального процесу. Специфіка діяльності викладача ВНЗ передбачає управління іншими людьми. З перших днів у ВНЗ студенти набувають досвіду роботи щодо організації навчання і самостійної роботи, сприймання учбового матеріалу та засвоєння інформації, опановують навичками спілкування тощо.

Основна частина. Для ефективної організації навчального процесу викладачу необхідно постійно підтримувати свій авторитет у студентів, що обумовлює необхідність вдосконалення як професійних, так і особистісних якостей, оскільки студенти зацікавлені в роботі з висококваліфікованим викладачем, кругозір якого не закінчується предметом, що вивчається. То ж самоменеджмент як сучасний напрямок управлінської діяльності виник в процесі пошуку ефективних шляхів реалізації творчих здібностей людини. Ефективний працівник сьогодні має бути націленим на особистісне зростання, сприйнятливим до нових ситуацій і можливостей, мати як творчий підхід і здатність до інновацій, так і навички до вирішення проблем.

Здавна відомо, що вихованню особистості в українських родинах приділялося багато уваги. Підвалини виховання, як то патріотизм, відчуття людської гідності, любов до праці і ближнього тощо закладаються у родині ще змалечку, а викладач навчального закладу будь-якого рівню акредитації відшліфовує і підсилює їх. І хоча до ВНЗ вступають майже сформовані особистості, проте і у виховному процесі ще багато роботи. Оскільки викладачі ВНЗ намагаються сприяти формуванню у студентів соціально-психологічної готовності самовіддано «служити» медицині, то педагогічні і виховні моменти тут багатократно переплітаються.

Викладач ВНЗ має бути прикладом морально-етичного виховання і учасником формування і закріплення стійких морально-етичних навичок та умінь, що сприятимуть зміцненню волі та закріпленню позитивних рис характеру студентів. Тобто викладач, поглиблюючи розуміння змісту свого предмету з одного боку, має сприяти розвитку морально-етичних вимог у студентів з іншого.

Сьогоднішня вимагає такої організації навчального процесу, щоб студент став активним його учасником, стимулюючи прагнення останнього не тільки оволодіти теоретичними знаннями і практичними навичками, сформу-

вати професійні компетентності, але й поглибити обізнаність з основами етики і деонтології, а також здатність примножувати набуте протягом життя.

То ж у медичній сфері спілкування вирізняються такі етапи: спілкування лікаря з пацієнтом, лікаря з лікарем і лікаря з молодшим медичним персоналом. Перший з них є щоденною кропіткою роботою і настільки різноманітною, що навіть на студентській лаві ще важко уявити її обсяг. Тому хочемо надати описання одного з достойних уваги випадків, що трапився кілька місяців тому, зворушивши глибини свідомості.

В клініці інфекційних хвороб перебував непрофільний пацієнт Я. 19 років з муковісцидозом, ускладненим двобічною пневмонією. Він з багатодітної родини, де цей діагноз встановлений у 4 дітей з 5 (троє вже небіжчики). Батьки не мали можливості опікуватися належним харчуванням і підтримуючою терапією дітей з-за фінансових негараздів. Фактично пацієнт лишився сам на сам зі своєю хворобою. Після курації пацієнта студенти були вражені силою духу свого однолітка та його бажанням жити попри всі діагнози. Ця історія надихнула їх на допомогу конкретній людині і за допомогою соціальних мереж розпочався збір коштів на лікування. Сама собою виникла ідея зробити хлопцю сюрприз-подарунок. Мотивуючи динамічним спостереженням за перебігом рідкісного захворювання, приховуючи свої наміри, студенти з'ясували мрію пацієнта – велосипед. Почалися пошуки. Після поточного модульного контролю, який випав на день святого Миколая, студенти перевдяглися у казкових героїв, прикрасили подарунок та оригінально презентували його. Емоції переповнювали кожного, бо творилося добро, співчуття, повага до ближнього, всі вкотре вчилися співпереживати, захищати, долати чужі проблеми, вчилися думати...

Висновки. Підтримування і розвиток морально-етичних рис студентства є невід'ємною частиною формування сучасного майбутнього лікаря, який має бути не тільки професійно грамотним, але й психологічно підготовленим до взаємодії лікар-пацієнт відповідно до засад деонтології.

Література

1. Бойко Я.В. Планування навчальної діяльності студентів вищого навчального закладу // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Перший крок у науку». – Луганськ : Поліграфресурс, 2010. – Т. 9. – С. 6 – 9.